

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ เรื่อง ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลตำบลหนองสองห้อง อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และกำหนดแนวทางในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาในครั้งนี้ คือ คณะกรรมการบริหารศูนย์ อปพร. จำนวน 15 คน เก็บทั้งหมด และสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เทศบาลตำบลหนองสองห้อง จำนวน 238 คน โดยการสุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาได้นำจำนวนประชากรข้างต้น มากำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยใช้สูตรยามาเน่ (Yamane, 1973 , หน้า 725)

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของเทศบาลตำบลหนองสองห้อง จำนวน 238 คน

e คือ ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้จากการสุ่มตัวอย่าง (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05)

$$\text{แทนค่าในสูตร} \quad n = \frac{238}{1 + 238(0.05)^2}$$

$$n = 149$$

ทำให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสมาชิก อปพร. จำนวน 149 คน

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

- สมาชิก อปพร.เทศบาลตำบลหนองสองห้อง ใน 6 หมู่บ้าน จำนวน 149 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยใช้วิธีจับสลาก วิธีการได้มาโดยการเทียบบัญชีไตรยางค์ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (อปพร.) แต่ละหมู่บ้าน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน ประชากร อปพร.	กลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านหนองสองห้อง	46	29
2	บ้านหัวหนอง	42	26
3	บ้านไทยสามัคคี	40	25
4	บ้านไทยนิยม	35	22
16	บ้านไทยเจริญ	30	19
17	บ้านรัตนวารี	45	28
	รวม	238	149

คณะกรรมการบริหารศูนย์ อปพร.เทศบาลตำบลหนองสองห้องทั้งหมด จำนวน 15 คน
รวมมีกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 164 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดและปลายเปิด จำนวน 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวน 5 ข้อ เป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปัญหาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลตำบลหนองสองห้อง อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 3 ด้าน ดังนี้

1. ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน จำนวน 10 ข้อ
2. ปัญหาด้านทักษะการปฏิบัติงาน จำนวน 10 ข้อ
3. ปัญหาด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน จำนวน 10 ข้อ

โดยใช้วิธีวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	5 คะแนน
มาก	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลตำบลหนองสองห้อง อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น เป็นคำถามแบบปลายเปิด จำนวน 3 ข้อ

2.1 วิธีสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของแบบสอบถาม

ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลตำบลหนองสองห้อง อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษาดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลตำบลหนองสองห้อง อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากตำราเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อเตรียมสร้างแบบสอบถาม
3. กำหนดขอบเขตของข้อคำถามจากเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษานำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามทั้งชนิดปลายเปิดและปลายปิด

4. นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบ แก้ไข เสนอแนะปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

5. ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปให้ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาวิจัยจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงของคำถาม ซึ่งประกอบด้วย

5.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา นางสาว ฌพัศ มลกา วุฒิการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ตำแหน่ง บุคลากร 5 สังกัดเทศบาลตำบลหนองสองห้อง อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น

5.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา นายประณต สืบสุนทร วุฒิการศึกษา ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนชุมชนหนองสองห้องกุรุราษฎร์รังสรรค์ อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น

5.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ นางวิภาวี เผือกโธสง วุฒิการศึกษา ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา 5 สังกัดเทศบาลตำบลหนองสองห้อง อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น

6. นำแบบสอบถามที่ได้ ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 96-98) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.92

7. ทำการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของแบบสอบถามขั้นสุดท้าย ภายใต้ข้อบกพร่องที่ค้นพบจากการตรวจสอบทั้งหมด ทั้งในด้านการใช้สำนวนภาษาในข้อคำถามให้เข้าใจง่าย และเข้าใจตรงกัน มีความสมบูรณ์ในเนื้อหาที่ต้องการทราบ มีความสามารถในการจำแนกและความเที่ยงตรง มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ แล้วจึงนำไปทำการสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

3.1 ผู้ศึกษาขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้แก่คณะกรรมการบริหารศูนย์ อปพร. และสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของแต่ละหมู่บ้าน ในเขตเทศบาลตำบลหนองสองห้อง อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น

3.2 ทำความเข้าใจในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้ทำการศึกษาริบายวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ผู้ช่วยศึกษา จำนวน 4 คน

3.3 ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มเป้าหมาย คือ คณะกรรมการบริหารศูนย์ อปพร จำนวน 15 คน อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน 149 คน รวมทั้งสิ้น 164 คน การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาและผู้ช่วยในการศึกษา ดำเนินการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลตำบลหนองสองห้อง อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลภายใน 3 สัปดาห์ โดยผู้ศึกษาส่งแบบสอบถามจำนวน 164 ชุด ได้รับกลับคืนมาจากคณะกรรมการบริหารศูนย์ อปพร. จำนวน 15 คน อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน 135 คน รวมจำนวน 150 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.46

3.4 ตรวจสอบข้อมูลและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนตามที่ต้องการ

3.5 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ผล

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้ โดยนำมาจัดหมวดหมู่ และบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคน แล้วนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 เพื่ออธิบายข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ คำร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับระดับปัญหาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน สถิติที่ใช้คือ คำร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้านและรายข้อเพื่อนำมาหาหาระดับปัญหาการปฏิบัติงานของ อปพร. เปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของเบสต์ (Best, 1977 : อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2535) ดังนี้

1. คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ปัญหาการปฏิบัติงานของ อปพร. อยู่ในระดับมากที่สุด
2. คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ปัญหาการปฏิบัติงานของ อปพร. อยู่ในระดับมาก
3. คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ปัญหาการปฏิบัติงานของ อปพร. อยู่ในระดับปานกลาง

4. คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ปัญหาการปฏิบัติงานของ อปพร. อยู่ใน
ในระดับน้อย

5. คะแนนเฉลี่ย 1 – 1.50 หมายถึง ปัญหาการปฏิบัติงานของ อปพร. อยู่ใน
ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัย
ฝ่ายพลเรือนเทศบาลตำบลหนองสองห้อง ใช้สถิติเชิงพรรณนา จากข้อมูล ค่าความถี่

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY